

Evropski dan številke za klic v sili

Koristna, a še premalo znana 112

Le malo Evropejcev ve, da številka deluje povsod po EU – Klicatelji marsikje trčijo ob jezikovne ovire

BRUSELJ – Komaj 13 odstotkov Slovencev ve, da lahko evropsko številko za klic v sili (112) uporabljajo kjer koli v EU. Ta delež je skoraj polovico manjši od povprečja članic EU (24 odstotkov), za nami pa so se uvrstile samo še štiri države (Ciper, Velika Britanija, Grčija in Italija), razkriva anketa Evrobarometra, ki so jo objavili včeraj, na »evropski dan številke 112«

OD NAŠEGA DOPISNIKA

Morda je za nepoznavanje telefonske številke, ki lahko reši življenja, krivo tudi pomanjkljivo obveščanje, kajti v isti raziskavi je kar 80 odstotkov anketiranih Slovencev zatrdilo, da v zadnjem letu niso niti videli niti slišali nobene informacije o tem, kam poklicati v nujnih primerih. Kar dve tretjini (67 odstotkov) naših državljanov pa vesta, da je 112 domača številka za klic v sili. V Sloveniji registrirajo vsak mesec približno 70 000 klicev. Manj kot desetina je lažnih, morda tudi zaradi predvidenih sankcij – operater namreč lahko pri ponavljajočih se potegavščinah z istega telefona uvrsti imetnika na »črni seznam«, v resnih primerih pa je storilca mogoče celo kazensko preganjati. »Evropska številka za klic v sili ne sme biti več najboljše varovana skrivnost,« je na dan, ki naj izboljša poznavanje te številke v EU, izjavila komisarka za informacijsko družbo in medije Viviane Reding. To, da pozna številko 112 manj kot četrtnina prebivalcev EU in da jezikovne ovire preprečujejo popotnikom sporazumevanje z operaterjem, je zanjo nesprejemljivo. V anketi Evrobarometra je kar 94 odstotkov vprašanih odgovorilo, da je številka 112 koristna, vendar pa s klicem na to številko v drugih državah marsikdo ne priključimo pomoči, kajti 28 odstotkov jih je izjavilo, da so imeli jezikovne težave, čeprav so – po podatkih, ki jih je evropski komisiji poslalo 23 članic – centri v 21 državah, med njimi je tudi Slovenija, sposobni sprejemati klice v sili v angleščini, v 12 članicah v nemščini in 11 v francoščini. V naši državi je na obmejnih območjih mogoče komunicirati še v italijanščini in madžarščini. Številko 112 so v EU uvedli leta 1991, da bi državljanom v vseh članicah EU omogočili lažji dostop do reševalnih služb. Od leta 1998 morajo vse države zagotavljati

brezplačne klice s stacionarnih in mobilnih telefonov, od leta 2003 pa so telefonski operaterji dolžni reševalcem sporočiti podatke o lokaciji klica, da lažje najdejo žrtve nesreče. Članice EU morajo tudi poskrbeti za boljšo obveščenost javnosti o številki 112, a prav to marsikje šepa.

Božo Mašanovič

Kako dobro poznamo številko 112 za klic v sili?

leta 2009, v odstotkih

Država	Delež v %
Češka	58
Luksemburg	56
Poljska	50
Bolgarija	49
Švedska	47
Finska	47
Slovaška	46
Litva	43
Nizozemska	43
Romunija	42
Estonija	42
Belgija	38
Portugalska	30
Danska	30
Latvija	29
Francija	29
Avstrija	28
Madžarska	27
EU 27	24
Španija	21
Malta	17
Nemčija	16
Irska	16
Slovenija	13
Ciper	11
Vel. Britanija	8
Grčija	4
Italija	3

Na predvečer evropskega dneva številke 112 je Evropsko združenje za klic v sili (EENA) na slovesnosti v palači Egmont podelilo nagrade. Med enajstimi prejemniki je bil tudi generalni direktor uprave RS za zaščito in reševanje Bojan Žmavc za uvedbo klica WAP 112, ki omogoča uporabo gluhim in naglušnim.

Vir: Eurobarometer

*Z zvezdico so označeni minimalni standardi znanja.

2. PREVERJANJE ZNANJA IZ SLOVENŠČINE ZA 7. RAZRED

Ime in priimek: _____

Razred: 7. ____

Možno število točk: **40** Doseženo število točk: _____

Ocena: _____

*Piši čitljivo in s pisanimi črkami. Pri odgovorih upoštevaj pravopisna in slovnična pravila.
Pred reševanjem natančno preberi navodila in jih tudi upoštevaj.
Tvoji odgovori naj bodo čim bolj natančni.
Srečno!*

Pozorno preberi priloženo besedilo in reši spodnje naloge.***1. Kdo je napisal izhodiščno besedilo? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.**

A Evropska komisarka za informacijsko družbo in medije.

B Dopisnik slovenskega časopisa.

C Generalni direktor uprave RS za zaščito in reševanje.

Č Zaposleni v Evrobarometru.

D Operater na številki 112.

	1
--	---

2. Ob kateri priložnosti je bilo napisano izhodiščno besedilo? Odgovor napiši na črto.*Ko so v EU praznovali evropski dan številke za klic v sili/številke 112.**

	1
--	---

3. Od kod je pisec črpal podatke za svoj članek? Odgovor napiši na črto.*Iz ankete Evrobarometra. / Iz raziskave. / Iz ankete. / Iz vprašalnika.**

	1
--	---

4. Kdaj naj ljudje pokličejo številko 112? Odgovor napiši na črto.*Ko je življenje ogroženo. / V nujnih primerih.**

	1
--	---

***5. Kaj je predstavljeno v navedenih delih izhodiščnega besedila? Na črtico pred vsakim delom besedila napiši ustrezno številko.**

__3__ Podnaslov (začne se z Le malo Evropejcev ve ...)

__2__ Del besedila v poudarjenem tisku (začne se z BRUSELJ –)

__1__ Grafični prikaz (diagram)

1 Odstotki poznavanja evropske številke 112 v vseh 27 državah EU.

2 Ugotovitve o poznavanju evropske številke 112 v Sloveniji v primerjavi z drugimi državami EU.

3 Največji pomanjkljivosti pri uporabi evropske številke za klic v sili v EU.

	3
--	---

***6. Avtor je v naslovu zapisal, da je številka 112 premalo znana. Kateri podatki v izhodiščnem besedilu potrjujejo to njegovo trditev? Na črto napiši en podatek.**

Komaj 13 odstotkov Slovencev ve, da lahko evropsko številko za klic v sili (112) uporabljajo kjer koli v EU.

ALI

Le malo Evropejcev ve, da številka deluje povsod po EU.

	1
--	---

***7. Ali so naslednje trditve o izhodiščnem besedilu pravilne? Če je trditev pravilna, obkroži DA. Če trditev ni pravilna, obkroži NE.**

Slovinci poznamo številko 112 bolje kot Nizozemci in slabše kot Grki. DA **NE**

Številko 112 pozna v povprečju manj prebivalcev EU kot prebivalcev Slovenije. DA **NE**

Večina sodelujočih v anketi meni, da je številka 112 koristna. **DA** NE

28 % vprašanih je imelo jezikovne težave, ko so v tujini klicali na številko 112. **DA** NE

Približno dve tretjini vprašanih Slovencev vesta, da je 112 v Sloveniji številka za klic v sili. **DA** NE

	5
--	---

***8. Čemu/s katerim namenom je izhodiščnemu besedilu dodan grafični prikaz (diagram)? Odgovor napiši na črto.**

Da bi si bralec lažje predstavljal podatke po državah. / Da bi bil bralec bolj seznanjen z rezultati ankete.

	1
--	---

9. Preberi besedilo v drobnem tisku ob grafičnem prikazu (diagramu). Vprašaj se po podatku, ki je zapisan v odgovoru. Vprašalno poved napiši na črto.

Vprašalna poved: **Kdo je bil med prejemniki nagrad? / Kdo je dobil nagrado? / Kdo je generalni direktor uprave RS za zaščito in reševanje? / Kdo je uvedel klic WAP 112? / Kdo je uvedel klic za gluhe in naglušne?**

	2
--	---

Odgovor: Bojan Žmavc.

10. Preberi poved.

Članice EU morajo tudi poskrbeti za boljšo obveščенost javnosti o številki 112, a prav to marsikje šepa.

Kaj pomeni podčrtana beseda v navedeni povedi? Odgovor napiši na črto.

Da imajo s tem težave. / Da je za to slabo poskrbljeno.

	1
--	---

*11. V spodnji povedi obkroži samostalnike.

V naši **državi** je na obmejnih **območjih** mogoče komunicirati še v dveh **jezikih**.

	1
--	---

*12. Preberi spodnji povedi. V vsaki je ena napaka. Prečrtaj napačno zapisano besedo in na črto napiši pravilno.

Z ~~Matjažem~~-sem obiskal nogometno tekmo. Matjažem

Na Madžarskem ni obiskal obeh ~~stricov~~. stricev

	2
--	---

*13. Samostalnik otrok postavi v:

- mestnik množine: ___(o) **otrocih**___

- imenovalnik množine: otroci

- orodnik množine: ___(z) **otroki**___

	3
--	---

*14. Vstavi pravilno obliko samostalnika v oklepaju.

Pri vožnji skozi križišče je na (semafor) semaforju spregledal rdečo luč.

S (Cene) __ **Cenetom** __ sem se pogovarjal o (grad, množina) __ **gradovih** __. Za debelimi (zid) __ **zidovi** __ so odkrili grobišče. Oba (sin) __ **sinova** __ sem vpisala v glasbeno šolo. Nina pogreša svojo (mati) __ **mater** __. Maja se rada pogovarja s svojo (hči) __ **hčerjo** __. Ni verjel sošolkinim (laž) __ **lažem** __. Prebivalci niso naselili močvirnatih (področje) __ **področij** __. Jure ima težave z (oko) __ **očesom** __.

	3
--	---

***15. Podčrtaj samostalnike, ki imajo v vseh sklonih končnico -Ø.**

tekma Ana uta **Karmen** **Beti** Katarina **mami**

	1
--	---

***16. Vstavi pravilno obliko samostalnika v oklepaju in mu določi sklon.**

Nina se rada posladka z (breskev) __ **breskvijo/breskvami** __ (sklon: __ **O** __).

Ne poznam njene (sestra) _ **sestre** __ (sklon: __ **R** __).

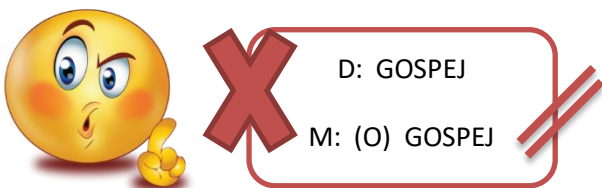
V pristanišču še nisem videl toliko (ladja) __ **ladij** __ (sklon: __ **R** __).

	3
--	---

***17. V ednini sklanjaj samostalnike gospa, okno in hči.**

SKLON	GOSPA	OKNO	HČI
I	gospa	okno	hči
R	gospe	okna	hčere
D	gospe	oknu	hčeri
T	gospo	okno	hčer
M	(o) gospe	(o) oknu	(o) hčeri
O	(z) gospo	(z) oknom	(s) hčerjo

	3
--	---

***18. V spodnji povedi poišči samostalnike in jim določi zahtevane kategorije.**

V **anketi** so **ljudje** odgovarjali na različna **vprašanja**.

SAMOSTALNIK	SPOL	ŠTEVILO	SKLON
anketi	ž.	ed.	M
ljudje	m.	mn.	I
vprašanja	sr.	mn.	T

	3
--	---

19. Dane samostalnike postavi v sklon in število, kot sta navedena v oklepaju.

ugotovitev (O, ed.) _____ (z) **ugotovitvijo** _____

kaplja (R, mn.) _____ **kapelj** _____

kolobar (O, dv.) _____ (s) **kolobarjema** _____

gospa (D, dv.) _____ **gospema** _____

	4
--	---

Kriterij preverjanja:

0–49 %	50–64 %	65–79 %	80–89 %	90–100 %
0–19 T = 1 (nzd)	20–25 T = 2 (zd)	26–31 T = 3 (db)	32–35 T = 4 (pd)	36–40 T = 5 (odl)

Preverjanje znanja sta sestavili učiteljici P. Krebelj in I. Tot.

*Z zvezdico so označeni minimalni standardi znanja.